

Міністерство освіти і науки України
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А. С. МАКАРЕНКА

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра менеджменту освіти та професійної підготовки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

С.М. Кондратюк

«29» *артиле* 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

другий (магістерський) рівень
галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 073 Менеджмент
освітня-програма/програми Менеджмент освіти
Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН інституту педагогіки і психології

«29» *артиле* 2019 р.

Голова *Тарасова* Т.Б. Тарасова, кандидат
психологічних наук, доцент

СУМИ – 2019

Розробники: Скоробагатська О.І., к.п.н., доцент

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри (Козлова О. Г.)

СумДПУ, 2019 р.

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

імені А. С. МАКАРЕНКА

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра менеджменту освіти та професійної підготовки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
роботи

_____ С.М. Кондратюк
«_____» _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

другий (магістерський) рівень
галузь знань 07 Управління та адміністрування
спеціальність 073 Менеджмент
освітня-програма/програми Менеджмент освіти
Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН інституту педагогіки і психології

«_____» _____ 201__ р

Голова _____ Т.Б. Тарасова, кандидат
психологічних наук, доцент

СУМИ – 2019

Розробники: Скоробагатська О.І., к.п.н., доцент

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої школи

Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри _____ (Козлова О. Г.)

СумДПУ, 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	07 Управління та адміністрування	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: реферат		Семестр	
Загальна кількість годин - 92		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 2 самостійної роботи студента - 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		16 год.	
		Практичні, семінарські	
		12 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	
Консультації:			
2 год.			
Вид контролю: залік			

1. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення варіативної навчальної дисципліни «Психологія

управління» складена відповідно до підготовки за освітнім ступенем магістр напряму 07 Управління та адміністрування спеціальності 073 «Менеджмент».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та методичні засади психології управління.

Мета навчальної дисципліни – оволодіння майбутніми управлінцями освіти теоретичними засадами психології управління, формування практичних вмінь щодо організації ефективного функціонування трудового колективу, розвиток психологічної управлінської культури.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Міжпредметні зв'язки здійснюються з базовими педагогічними дисциплінами, філософією, психологією, методологією інших спеціальностей.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Психологія управління» є:

1. Оволодіння теоретичними знаннями з психології управлінських процесів;
2. Усвідомлення психологічної сутності управлінської діяльності керівника;
3. Набуття практичних вмінь щодо підвищення ефективності роботи трудового колективу навчального закладу;

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

- вирішувати конфліктні ситуації у колективі; - оптимізувати мотивацію працівників до професійної діяльності на основі знань з психології управління.		
Комунікація: К1. Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. К2. Використання іноземних мов у професійній діяльності.	ПРК 1 ПРК 2.	

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	Теоретична підготовка: вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань. Практична підготовка: може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.
В	Теоретична підготовка: вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях. формулюванні висновків. застосуванні теоретичних знань на практиці. Практична підготовка: за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання

	завдання.
С	Теоретична підготовка: володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу. Практична підготовка: має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.
Д	Теоретична підготовка: має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки. Практична підготовка: планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.
Е	Теоретична підготовка: студент не володіє навчальним матеріалом у загальному обсязі. Практична підготовка: виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
FX	Теоретична підготовка: студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу. Практична підготовка: виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.
F	Теоретична підготовка: студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль												Само- стійна робота	Сума	Підсум- ковий (екз.)	Зага- льна сума
Зміст. модуль № 1						Зміст. модуль № 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	15	75	25	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5				

T1, T2 ... T 9 – теми розділів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий розділ I. Психологія управлінської діяльності.

Тема 1. Теоретичні засади психології управління.

Тема 2. Психологічні складові ефективної управлінської діяльності.

Тема 3. Особливості лідерства в психології управління.

Тема 4. Особистість керівника як умова ефективності професійної діяльності колективу.

Тема 5. Стиль керівництва в психології управління.

Тема 6. Психологічні закономірності ділового спілкування.

Тема 7. Психологічні основи прийняття управлінських рішень.

Змістовий розділ 2. Психологія діяльності трудового колективу

Тема 8. Соціально-психологічний клімат як фактор професійної ефективності колективу.

Тема 9. Психологічні особливості особистості працівника.

Тема 10. Мотивація до роботи як умова ефективності праці.

Тема 11. Стратегії конструктивного вирішення конфліктних ситуацій.

Тема 12. Особливості формування корпоративної культури.

Змістовий розділ I. Психологія управлінської діяльності.

Тема 1. Теоретичні засади психології управління.

Предмет психології управління та історія його становлення. Джерела виникнення психології управління. Науково-методологічні підходи у галузі управління. Місце психології управління серед інших психологічних дисциплін. Організаційна та індустріальна психологія, основні напрямки. Сучасні теорії управління. Значення й задачі психології управління на сучасному етапі розвитку нашого суспільства.

Структура, функції та основні категорії психології управління. Організаційна психологія як сполучна ланка між фундаментальним знанням і реальною організаційною діяльністю. Методологія і методи психології управління. Методи організаційної психології (спостереження, аналіз документів, опит, експеримент), їх специфіка.

Тема 2. Психологічні складові ефективної управлінської діяльності.

Психологічні особливості управлінської діяльності. Управління як соціальний феномен. Поняття, об'єкт та суб'єкт управління. Поняття системи управління.

Управління, влада та вплив. Види влади: винагороджуючи, примушуючи, легітимна, експертна, референтна, інформаційна. Джерела влади. Ефективність управління. Основні функції управлінської діяльності: планування, організація, мотивація, контроль, комунікація, прийняття управлінських рішень.

Чинники ефективності керівництва: 1) особливості лідера; 2) особливості (працівників) підлеглих; 3) особливості ситуації. Керівник як суб'єкт управління. Ключові компетенції керівника. Управлінські ролі керівника. Кар'єра керівника. Широкий і вузький сенс кар'єри. Кар'єра як професійне просування, зростання. Кар'єра як посадове просування, досягнення певного соціального статусу.

Стосунки в системі «керівник — підлеглий». Функціональні особливості керівника та підлеглого. Управлінська взаємодія. Соціально-психологічний клімат та згуртованість трудового колективу.

Тема 3. Особливості лідерства в психології управління.

Лідерство і керівництво в організації. Типи формальних груп. Характеристики неформальних груп.

Психологічна характеристика лідерства. Концепції лідерства: теорія лідерських ролей Бейлса; теорія рис лідерства (М. Вебер); інтерактивна теорія; ситуаційна теорія Ф. Фідлера; внутрішньо роль концепція А. В. Петровського. Особистість лідера. Типи лідерів (за Н. В. Шахназаряном). Позитивні риси особистості лідера.

Поняття про популярність. Фактори популярності. Порівняння ознак лідерства і популярності. Важливість врахування міри популярності та привабливості лідера для організації групи.

Тема 4. Особистість керівника як умова ефективності професійної діяльності колективу.

Суперечливість і різноманітність науково-практичних підходів до аналізу професійно важливих якостей керівника. Характеристика особистісних особливостей керівника: конформність та ригідність. Характеристика особистості авторитарного керівника. Концепція особистісних обмежень у діяльності керівника. Вимоги до моральності керівника.

Поняття та фактори управлінського впливу керівника. Залежність змісту та динаміки впливовості від форм впливів (навіювання, переконання, наказ). Асертивність особистості (спроможність досягати цілей); здатність бути переконливим. Неконструктивний вплив. Види протидіючих впливів у відповідь на неконструктивний вплив. Критерії конструктивного впливу. Психологічні особливості управлінських розпоряджень.

Вікові та гендерні особливості керівника в управлінській діяльності. Соціально-психологічний портрет ефективного керівника.

Тема 5. Стиль керівництва в психології управління.

Поняття стилю керівництва. Традиційна концепція стилів керівництва й аналіз їх основних параметрів (К. Левін). Об'єктивні й суб'єктивні фактори вибору керівником управлінського стилю. Різновиди стилів керівництва: директивний, колегіальний, ліберальний, авторитарний, інкволітарний, анархічний. Умови формування стилю керівництва. Типологія управлінської поведінки (Блейк, Мутон). Концепція стилів керівництва ГРИД.

Умови ефективності управління. Об'єктивні та суб'єктивні фактори ефективності. Поняття індивідуального стилю. Прихований (анонімний) стиль управління. Відкритий стиль управління. Індивідуальний стиль спілкування керівника за Р. Х. Шакуровим: розсудливий, дистанційний, розуміючий, пригнічуючий, довірливий, прагматичний.

Тема 6. Психологічні закономірності ділового спілкування.

Форми ділового спілкування, їх спільні й специфічні особливості. Структура і особливості ділової бесіди. Проблемні й дисциплінарні бесіди. Специфіка телефонної бесіди. Психологічні рекомендації з розвитку в керівника вміння слухати співрозмовника. Ділові переговори як форма соціально-психологічної взаємодії партнерів. Типологія поведінки на переговорах. Основні положення принципового методу ведення переговорів. Психологічні рекомендації з ведення переговорного процесу. Можливість визначення динаміки підсвідомості партнера – учасника ділової комунікації. Створення іміджу керівника як складової частини культури ділового спілкування. Характеристика психологічних прийомів виникнення в персоналу атракції стосовно керівника.

Тема 7. Психологічні основи прийняття управлінських рішень.

Психологічна теорія прийняття рішень. Різновиди процесу прийняття рішення: інтуїтивне, досвідне, раціональне. Етапи прийняття рішень. Порівняльна характеристика групових та індивідуальних форм прийняття рішень. Поняття конформності. Переваги та недоліки групового прийняття рішення.

Зовнішні та внутрішні чинники прийняття управлінських рішень.

Основні умови ефективного прийняття індивідуальних та колегіальних управлінських рішень.

Змістовий розділ 2. Психологія діяльності трудового колективу

Тема 8. Соціально-психологічний клімат як фактор професійної ефективності колективу.

Характеристика товариських відносин. Функції товариських взаємовідносин. Психологічна сумісність, її прояви (за М. М. Обозовим). Рівні психологічної сумісності: психофізична; соціально-психологічна.

Типи поведінки людей при виконанні спільної діяльності. Фактори групової згуртованості. Теорія Р. Кеттела. Модель групової продуктивності Б. Колінза. Стратометрична концепція групової згуртованості А. В. Петровського.

Основні характеристики соціально-психологічного клімату. Роль та функції соціально-психологічного клімату. Причини загострення проблеми соціально-психологічного клімату. Фактори забезпечення оптимального соціально-психологічного клімату в колективі.

Тема 9. Психологічні особливості особистості працівника.

Соціальна позиція та роль особистості в організації. Типологія особистості працівника. Прогноз місця працівника в організації на основі діагностики. Типи працівників за співвідношеннями. Індивідуально-психологічні властивості особистості та їх врахування в системі управління. Поняття темпераменту та типу особистості. Акцентуації характеру.

Кадрової політика. Схеми підбору кадрів. Особистісні чинники включення людини в організацію. Ініціативність, відповідальність, комунікативність, креативність, надійність.

Тема 10. Мотивація до роботи як умова ефективності праці.

Поняття мотивації персоналу. Психологічна структура мотивації. Основні функції мотивації: спонукання до дії, скерування діяльності, контроль і підтримка поведінки. Поняття мотиву та стимулу. Взаємозв'язок мотиву та стимулу в управлінні персоналом. Види мотивації: внутрішня та зовнішня.

Теорії мотивації. Змістовні (диспозиційні) теорії. Теорія потреб А. Маслоу, ERG-теорія К. Адельфера. Двохфакторна мотиваційно-гігієнічна

концепція Ф. Герцберга. Теорія трьох потреб Д. МакКлелланда, Х-У теорія Д. Макгрегора. Процесуальні (когнітивні) теорії мотивації. Теорія очікувань В. Врума. Теорія очікування (Л.Портер, Е.Лоулер), Теорія цілей (Дж. Латем, Е.Локк). Теорія справедливості С. Адамса.

Основні методи оптимізації мотивації працівників і підвищення результативності їх праці: економічні методи, управління за цілями, збагачення праці, метод співучасті або залучення працівників.

Тема 11. Стратегії конструктивного вирішення конфліктних ситуацій.

Сутність та види конфлікту, особистісні (рольові, внутрішньо рольові, мотиваційні, когнітивні) та міжособистісні (ціннісні, ті, що виникають у результаті порушень норм і правил взаємодії тощо).

Структурні компоненти конфлікту, динаміка виникнення та розвитку конфлікту, наслідки конфліктних ситуацій, а також причини виникнення конфліктів як з вини керівника так і з вини підлеглих. Діагностика конфлікту. Стратегії вирішення конфліктних ситуацій.

Тема 12. Особливості формування корпоративної культури.

Поняття організаційної культури. Зміст організаційної культури. Зовнішній та внутрішній рівні організаційної культури. Корпоративні цінності та норми.

Формування корпоративної культури. Феномен приналежності до організації: інтеграція, диференціація і адаптація. Лояльність та ідентифікація в організації. Комунікації у формуванні організаційної культури. Вдосконалення міжособистісного спілкування і інформаційного обміну в організації. Методи дослідження корпоративної культури. Методи підтримки корпоративної культури (внутрішній PR). Системи зворотного зв'язку в управлінському процесі. Розвиток неформального спілкування в організації

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	у тому числі				у тому числі			
	Усього	Лекції	Практ.	Самост.р	Усього	Лекції	Практ.	Самост.р
РОЗДІЛ 1. Психологія управлінської діяльності								
Тема 1. Теоретичні засади психології управління.	6	1		4				
Тема 2. Психологічні складові ефективної управлінської діяльності.	6	1		4				
Тема 3. Особливості лідерства в психології управління.	6	2	2	4				
Тема 4. Особистість керівника як умова ефективності професійної діяльності колективу.	6	2		4				
Тема 5. Стиль керівництва в психології управління.	6		2	4				
Тема 6. Психологічні закономірності ділового спілкування.	6		2	6				
Тема 7. Психологічні основи прийняття управлінських рішень.	6	2		4				
Разом за Розділом 1	42	8	6	30				
РОЗДІЛ 2. Психологія діяльності трудового колективу								
Тема 8. Соціально-психологічний клімат як фактор професійної ефективності колективу.	6	2		4				

Тема 9. Психологічні особливості особистості працівника.	6		2	4				
Тема 10. Мотивація до роботи та ефективність праці.	6	2		4				
Тема 11. Стратегії конструктивного вирішення конфліктних ситуацій.	6	2	2	4				
Тема 12. Особливості формування корпоративної культури.	6	2	2	5				
Разом за Розділом 2	30	8	6	21				
Усього годин	72	16	12	51				
ІНДЗ								
Усього годин								

ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	
1	Тема 1. Теоретичні засади психології управління.	1	
2	Тема 2. Психологічні складові ефективної управлінської діяльності.	1	
3	Тема 3. Особливості лідерства в психології управління.	2	
4	Тема 4. Особистість керівника як умова ефективності професійної діяльності колективу.	2	
5	Тема 7. Психологічні основи прийняття управлінських рішень.	2	
6	Тема 8. Соціально-психологічний клімат як фактор професійної ефективності колективу.	2	
7	Тема 10. Мотивація до роботи та ефективність праці.	2	

8	Тема 11. Стратегії конструктивного вирішення конфліктних ситуацій.	2	
9	Тема 12. Особливості формування корпоративної культури.	2	
	Усього	16	

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
1	Тема 3. Особливості лідерства в психології управління.	2	
2	Тема 5. Стил ь керівництва в психології управління	2	
3	Тема 6. Психологічні закономірності ділового спілкування.	2	
4	Тема 9. Психологічні особливості особистості працівника.	2	
5	Тема 11. Стратегії конструктивного вирішення конфліктних ситуацій.	2	
6	Тема 12. Особливості формування корпоративної культури.	2	
	Всього	12	

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ден.	заоч.
Змістовий розділ I. Психологія управління		ден.	заоч.
1	Тема 1. Теоретичні засади психології управління.	4	4
2	Тема 2. Психологічні складові ефективної управлінської діяльності.	4	4
3	Тема 3. Особливості лідерства в психології управління.	4	4
4	Тема 4. Особистість керівника як умова ефективності професійної діяльності колективу.	5	4
5	Тема 5. Стил ь керівництва в психології управління.	5	4

6	Тема 6. Психологічні закономірності ділового спілкування.	5	4
7	Тема 7. Психологічні основи прийняття управлінських рішень.	5	4
Змістовий розділ 2. Психологія діяльності трудового колективу			
8	Тема 8. Соціально-психологічний клімат як фактор професійної ефективності колективу.	5	4
9	Тема 9. Психологічні особливості особистості працівника.	5	4
10	Тема 10. Мотивація до роботи та ефективність праці.	5	6
11	Тема 11. Стратегії конструктивного вирішення конфліктних ситуацій.	5	4
12	Тема 12. Особливості формування корпоративної культури.	5	6
	Всього	60	52

ЗМІСТ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ

Індивідуально-дослідне завдання може бути виконано в якості самостійної роботи у вигляді доповіді або реферату за темою навчального плану. Структура доповіді або реферату повинна включати титульну сторінку, відомості про автора, план, ступ, основну частину, висновки, список використаних джерел.

Орієнтовна тематика індивідуально-дослідного завдання:

1. Методи вивчення соціально-психологічного клімату колективу.
2. Соціально-психологічні складові й форми управлінського спілкування.
  1. Типи керівників у психології управління.
  2. Менеджер і стиль керівництва.
  3. Організаційна культура менеджера.
  4. Психологія ділової бесіди.
  5. Психологічні особливості публічного виступу.
  6. Імідж керівника та його психологічні складові.
  7. Психологічні аспекти управління трудовим колективом.

8. Формальні й неформальні структури у трудовому колективі.
9. Формування й регулювання соціально-психологічного клімату трудового колективу.
10. Управлінські конфлікти.
11. Психологічні методи врегулювання конфліктних ситуацій.
12. Метод переговорів у рішенні конфліктів.
13. Методи арбітражу й посередництва в дозволі конфліктів.
14. Конфлікти у трудовому колективі й шляху їхнього дозволу.
15. Психологічні методи прийняття управлінських рішень.
16. Методи організації групової дискусії при виробленні управлінського рішення.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

1. Методичні вказівки до практичних занять для магістрантів спеціальності «Управління навчальним закладом» з навчальної дисципліни «Психологія управління».

2. Методичні вказівки до самостійної роботи магістрантів спеціальності «Управління навчальним закладом» з навчальної дисципліни «Психологія управління».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Геберт Д., Розенштиль Л. фон. Организационная психология. Человек и организация. – Харьков: Издательство «Гуманитарный Центр», 2006. – 624 с.
2. Джуэлл Л. Индустриально-организационная психология. Учебник для вузов – СПб.: Питер, 2001.
3. Занковский А.Н. Организационная психология: Учебное пособие для вузов по специальности «Организационная психология». — 2-е изд. — М.: Флинта: МПСИ, 2002. — 648 с.

4. Кабаченко Т.С. Психология управления: Учебное пособие. — М.: Педагогическое общество России, 2000. - 384 с.
5. Лозниця В.С. Психология менеджменту – К., 2000.
6. Мучински П. Психология, профессия, карьера. – 7-е изд. – СПб.: Питер, 2004.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Психология управління: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 568 с.
8. Почебут Л.Г., Чикер В.А. Организационная социальная психология: Учебное пособие. СПб.: Речь, 2002. – 298 с.
9. Розанова В. А. Психология управления. Учебное пособие — М.: ЗАО "Бизнес-школа "Интел-Синтез". - 1999. - 352 с.
10. Урбанович А. А. Психология управления: Учебное пособие.— Мн.: Харвест, 2003. — 640 с.
11. Чердниченко И. П., Тельных Н. В. Психология управления / Серия «Учебники для высшей школы». — Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. — 608 с.
12. Шульц Д., Шульц С. Психология и работа. – 8-е изд. – СПб.: Питер, 2003.

Додаткова

1. Барташев А.В., Алексеева И.Ю., Майорова Е.В. Диагностика профессионально важных качеств. – СПб.: Питер, 2007.
2. Власов П.К. Психология замысла организации – Харьков, 2003.
3. Казмиренко В.П. Социальная психология организаций. – К., 1993.
4. Кирхлер Э., Родлер К. Мотивация в организациях. Пер. с нем. – Х.: Изд. «Гуманитарный центр», 2003.
5. Кирхлер Э., Родлер К. Управление в организациях / Пер. с нем. – Х.: Изд-во Гуманитарный центр, 2003, - 128 с.
6. Кирхлер Э., Хельц Э. Дизайн работ в организациях. Пер. с нем. - Х.: Изд. «Гуманитарный центр», 2003.
7. Кляйнман М. Ассесмент-центр. Пер. с нем. – Х.: Изд. «Гуманитарный центр», 2004.
8. Кузьмин И.И. Психотехнология и эффективный менеджмент. – М.: Росмен, 1995.
9. Лидерство. Психологические проблемы в бизнесе. — Дубна, 1997. — 176 с.
10. Липатов С.А. Организационная культура: концептуальные модели и методы диагностики // Вестник МГУ. Серия 14. Психология, 1997, №4. - С.55-65.
11. Магура М.И., Курбатова М.Б. Оценка работы персонала. – М.: ООО «Журнал «Управление персоналом», 2005.
12. Макгрегор Д. Человеческий фактор и производство // Социологические исследования, 1995, № 1, – с. 146-151.

13. Мастенбрук У. Управление конфликтными ситуациями и развитие организации. — М., 1996. — 256 с.
14. Минцберг Г. Структура в кулаке: создание эффективной организации / Пер. с англ. — СПб: Питер, 2001.
15. Молл Е.Г. Планирование своей карьеры руководителем // Вопр. психологии. — 1998. — № 3. — С. 85-91.
16. Мюллер А.П., Кизер А. Организационная коммуникация. — Харьков, 2005. — 438 с.
17. Ньюстром Дж. В, Дэвис К. Организационное поведение. — СПб: Питер, 2001.
18. Огнев А.С., Гончаров Ю.Н. Рабочая книга организационного психолога: Учебное пособие. — Воронеж, 2000. — 299 с.
19. Организационная психология / Под ред. Г.В. Суходольского. — Харьков: Издательство «Гуманитарный Центр», 2004. — 256 с.
20. Организационная психология. Хрестоматия / Сост. и общ. ред. Винокурова Л.В., Скрипю-ка И.И. — СПб.: Питер, 2000. — 512 с.
21. Очерки организационной психологии / Под общ. ред. А.С. Огнева. — Воронеж, 1998.
22. Практикум по психологии менеджмента: учеб. пособие / Под ред. Г.С.Никифорова, М.А.Дмитриевой, В.М.Снеткова. — СПб.: Речь, 2003.
23. Практическая психология для менеджеров. — М.: ИНФРА, 1996.
24. Пригожин А.И. Деловая культура: Сравнительный анализ // Социологические исследования, 1995, № 9. — С. 74-80.
25. Рабочая книга практического психолога: Пособие для специалистов, работающих с персоналом / Под ред. А.А. Бодалева, А.А. Деркача, Л.Г. Лаптева. — М., 2001. — 640 с.
26. Свенцицкий А.Л. Психология управления организациями. — СПб., 1999. — 176 с.
27. Свергун О., Пасс Ю., Дьякова Д., Новикова А. HR-практика. Управление персоналом: Как это есть на самом деле. — СПб.: Питер, 2005.
28. Снетков В.М. Психология коммуникации в организациях. — М.: Институт Общегуманитарных Исследований, 2002. — 192 с.
29. Спивак В.А. Организационное поведение и управление персоналом. — СПб. Питер, 2001.
30. Тидор С.Н. Психология управления от личности — к команде. — Петрозаводск, 1997.
31. Фетискин Н.П., Козлов В.В., Мануйлов Г.М. Социально-психологическая диагностика развития личности и малых групп. — М., Изд-во Института психотерапии, 2002.
32. Филонович С.Р. Лидерство и практические навыки менеджера. — М.: ИНФРА-М, 2000. — 288 с.
33. Фраймут Й. Страх в работе менеджеров / Пер. С нем. — Х.: Изд-во Гуманитарный центр, 2005. — 416 с.

34. Ходкинсон Дж., Сперроу П. Компетентная организация: Психологический анализ процес-са стратегического менеджмента. – Харьков: Гуманитарный Центр, 2007. – 392 с.
35. Шейнов В.П. Как управлять другими. Как управлять собой: Искусство менеджера. – Минск, 1997.
36. Шеклтон В. Психология лидерства в бизнесе. – СПб.: Питер, 2003. – 222 с.
37. Щекин Г. Организация и психология управления персоналом. – К.: МАУП, 2002.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://www.psy.msu.ru>,
<http://psylib.kiev.ua/>;
www.psychology.net.ru;
www.openweb.ru;
www.myword.ru